

Magnificencjo, Panie, Panowie.

Przypadł mi w udziale zaszczyt wygłoszenia laudacji, czyli mowy pochwalnej o Profesorze Andrzeju Radowiczu.

Zacznę od osobistych refleksji nim przejdę do długiej listy osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Poznałem Profesora 39 lat temu. W tym czasie, w roku 1972 nasza uczelnia była na początku swej drogi. Od pięciu lat dopiero Kielecko-Radomska Wyższa Szkoła Inżynierska prowadziła studia dzienne. Prof. Andrzej Radowicz był wówczas młodym doktorem, tuż przed habilitacją. Podjął pracę w Kielcach w 1971 roku. On – fizyk, teoretyk był kierownikiem Zakładu Przeróbki Plastycznej. Do tego zakładu przyjął mnie do pracy. Pod Jego kierunkiem zacząłem pracować nad rozprawą doktorską. Byłem Jego pierwszym doktorantem, a w 1976 roku zostałem Jego pierwszym wypromowanym doktorem. Jakże więc nie być wzruszonym w takiej chwili jak ta, dzisiaj. Był moim mentorem, nauczycielem ale również przyjacielem. Takim też był dla innych swoich uczniów. Było to dla nas coś niezwykłego. Większość z nas przyszła do Kielc z Krakowa, gdzie dystans między magistrem, doktorantem a docentem, promotorem był wówczas niebotyczny. Takim przyjacielskim, serdecznym i życzliwym dla młodszych od siebie pozostał do dziś.

Profesor Andrzej Radowicz urodził się w 1938 roku w Poznaniu. Studia wyższe ukończył w 1961. Studiował fizykę na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Tuż po studiach rozpoczął pracę naukową i dydaktyczną w Katedrze Mechaniki Politechniki Poznańskiej. Tam też w 1968 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, nadany Mu uchwałą Rady Wydziału Mechaniczno – Technologicznego Politechniki Poznańskiej. Ta sama Rada nadała doktorowi Andrzejowi Radowiczowi stopień doktora habilitowanego nauk technicznych. Było to w 1973 roku. Nowo mianowany doktor habilitowany miał wówczas aż 35 lat. Pracował już wtedy w Kielcach. My, młodszy Jego koledzy i podwładni, przeżywaliśmy wielkie emocje czekając na ostateczne decyzje. Wówczas decyzja Centralnej Komisji była ostateczna, a negatywna decyzja nie była uzasadniana. W 1973 roku niewielu było doktorów habilitowanych na naszej młodej uczelni. Na pewno mniej niż dziesięciu. Od samego początku młodemu doktorowi a potem docentowi powierzano pełnienie kolejnych, niezliczonych funkcji. Jeszcze przed habilitacją był prodziekanem Wydziału Mechanicznego. Będąc jeszcze doktorem był kierownikiem Zakładu Przeróbki Plastycznej Metali. Dziś mogę to szczerze powiedzieć; niewiele wiedział o przeróbce plastycznej. My młodzi, choć po odpowiednich kierunkach, niewiele więcej umieliśmy od Niego. Był jednak wspaniałym szefem. Zachęcał nas do pracy nad sobą i do pracy dla przemysłu. Mieliśmy regularne seminaria. Adresuję tę uwagę do wielu dzisiejszych katedr. Pośredniczył w kontaktach z przemysłem, które z racji swych funkcji posiadał. Pamiętam prace zlecone dla Huty Ostrowiec, Kieleckich Zakładów Wyróbów Metalowych SHL, Zakładów Armatury Przemysłowej Chmar, Terenowych Zakładów Metalowych w Skarżysku. W efekcie staliśmy się niezłymi fachowcami w tej dziedzinie.

Sam docent Radowicz pracował w owym czasie nad zagadnieniami dotyczącymi teorii defektów i dyslokacji w ciele stałym. Zainteresował kilku z nas tą tematyką. Zostaliśmy Jego doktorantami. Dodatkowo włączył się w wir prac organizacyjnych związanych z rozwojem młodej uczelni. Pracował w tym obszarze pod okiem profesora Henryka Frąckiewicza. Na wyniki nie trzeba było długo czekać, bo już w 1972 roku Wydział Mechaniczny uzyskał prawa doktoryzowania w dyscyplinie *budowa i eksploatacja maszyn*. Niedługo potem, bo w 1974 roku, Wyższa Szkoła Inżynierska przekształcona została w Politechnikę, co było nobilitacją nie tylko nas - pracowników ale i miasta Kielce również. W tym czasie Profesor był już prorektorem. Był nim przez dwie kadencje od 1973 do 1978 roku. Był inicjatorem lub wspierającym szeregu ważnych dla rozwoju naszej uczelni wydarzeń. Wspierał ruch studencki, tworzyła się tradycja akademicka. Powstał radiowęzeł, klub studencki, tworzyło się środowisko akademickie tak ważne dla każdej uczelni.

W tym samym czasie Profesor był inicjatorem studium doktoranckiego. Było to w 1975 roku. Wykładowcami, poza naszymi pracownikami, zostali profesorowie z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki - śmietanka polskich mechaników o nazwiskach znanych na całym świecie. Wypromowano wielu doktorów ze środowiska uczelnianego i przemysłowego.

Działalność Studium doktoranckiego wymagała dobrej biblioteki i dobrych wydawnictw. W tworzenie i rozwój tych jednostek Profesor zawsze był i jest do dziś bardzo zaangażowany.

Po zakończeniu dwóch kadencji prorektora, Profesor Radowicz został dziekanem Wydziału Mechanicznego. Funkcję tę pełnił do roku 1981. Po tej kadencji, od 1986 r. Profesor Andrzej Radowicz pełnił funkcję dyrektora Instytutu Mechaniki Stosowanej na Wydziale Mechanicznym. Instytut został w 1991 roku przekształcony w Katedrę Mechaniki, której kierownikiem był Profesor do 2009 roku. W 1999 roku Profesor Radowicz powrócił do pełnienia funkcji prorektora. Pełnił ją przez dwie kadencje do 2005 roku. Był odpowiedzialny za współpracę z zagranicą i za rozwój kadry naukowej. Był to ważny okres wchodzenia Polski do Unii Europejskiej, okres programów europejskich, okres początków szerokiej wymiany międzynarodowej studentów.

Oprócz wymienionych funkcji Profesor Radowicz był zawsze jedną z centralnych postaci naszego Senatu. Nie wymienię zapewne wszystkich funkcji. Był członkiem Kapituły Medalu Politechniki Świętokrzyskiej i przewodniczącym Komisji Etyki. Był przewodniczącym Uczelnianej Komisji Wydawniczej, przewodniczącym uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej, redaktorem naukowym wydawnictw serii Mechanika. Profesor przewodniczył zespołowi ds. tworzenia statutu uczelni, a obecnie także jest członkiem tego zespołu. Od wielu lat jest członkiem Rady Programowej Centrum Laserowych Technologii Metali Politechniki Świętokrzyskiej. Zawsze był członkiem jakiejś Komisji Senackiej, jeśli nie był jej przewodniczącym. Tak jest do dzisiaj.

Pomimo licznych funkcji, Profesor Radowicz nie zaprzestał pracy naukowej. Pozostał przy ośrodku ciągłym, ciele stałym, po części przy defektach w tych ciałach ale rozszerzył obszar działalności na zagadnienia pól sprzężonych, w szczególności na zagadnienia pól elektro-sprężystych. W zagadnieniach dynamiki defektów uwzględnia problemy związane z generacją fal powierzchniowych. Zajmuje się zagadnieniami elektro-sprężystymi w strukturach warstwowych, czyli anizotropowych. Są to problemy z najwyższej półki w skali trudności.

W pracy naukowej Profesor Radowicz współpracuje od lat z Uniwersytetem Technicznym w Berlinie oraz z Instytutem Krystalografii Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie. Współpracuje i publikuje z naukowcami tej klasy co profesorowie Alshits i Lyubimov. Publikuje w najlepszych czasopismach, między innymi w Journal of Experimental and Theoretical Physics, International Journal of Engineering Science, Crystallography Reports, Archive of Applied Mechanics, International Journal of Applied Electromagnetics and Mechanics. Dwukrotnie otrzymał dyplom Prezesa Rosyjskiej Akademii Nauk za wyróżniające się publikacje.

W 1991 r. otrzymał tytuł profesora nauk technicznych, a w 1995 roku został profesorem zwyczajnym naszej uczelni.

Osiągnięcia publikacyjne Profesora Andrzeja Radowicza obejmują ok. 130 prac naukowych, w tym 2 monografie, 1 rozdział w monografii, 3 skrypty, ok. 60 publikacji w renomowanych czasopismach naukowych z tego 23 z tzw. listy filadelfijskiej.

Profesor Andrzej Radowicz był promotorem 5 prac doktorskich, recenzował 25 prac doktorskich i 3 habilitacyjne dla ośrodków naukowych w kraju oraz wydał wiele opinii w postępowaniu o tytuł naukowy i stanowiska profesora. Był recenzentem wielu prac badawczych (ok.100), podręczników i publikacji, w tym również dla renomowanych czasopism o zasięgu międzynarodowym.

Był współorganizatorem licznych konferencji naukowych, między innymi w 1975 r. współorganizował w Kielcach międzynarodową konferencję – Continuum Models of Discrete Systems, która stała się cykliczną konferencją o zasięgu światowym. W 1995 zorganizował w Kielcach pierwszy a w 1998 drugi międzynarodowy Workshop on Dyssipation in Physical Systems. W 2004 r. zorganizował

trzeci Workshop on Dynamic Problems in Anisotropic Solids. W latach 1998, 2001, 2004 współorganizował z prof. Muschikiem z Uniwersytetu Technicznego w Berlinie i z Politechniką Poznańską cykliczną konferencją Trends in Continuum Physics. Profesor wizał takie ośrodki jak Uniwersytet w Stuttgarcie (Niemcy) Uniwersytet w Paderborn (Niemcy), Techniczny Uniwersytet w Berlinie (Niemcy), Uniwersytet w Aachen (Niemcy), Uniwersytet w Oslo (Norwegia), Uniwersytet w Lund (Szwecja), Royal Institute of Technology (Szwecja). Był współedytorem międzynarodowego wydawnictwa World Scientific.

Jako osoba pełniąca przez wiele lat szereg funkcji Profesor jest znany i ceniony w regionie i w całej Uczelni. Jako naukowiec znany jest szeroko w gronie mechaników i fizyków w Polsce i Europie. Kielecka młodzież akademicka ceni Go i podziwia za sumienną pracę dydaktyczną i ojcowskie podejście do studentów. Jest dla nas wszystkich wzorem profesora - profesora jakiego wszyscy chcemy widzieć i podziwiać za mądrość, rozsądek, solidność, szerokie horyzonty. Dzisiejsza uroczystość nie jest więc dla nikogo zaskoczeniem. Ona być musiała.